

บทที่ 3

การดำเนินการวิจัย

ในการดำเนินการวิจัยเพื่อศึกษาศูนย์ทรัพยากรการเรียนรู้สำหรับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ประกอบด้วยขั้นตอนการดำเนินการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และการสร้างเครื่องมือ ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย การศึกษารูปแบบศูนย์ทรัพยากรการเรียนรู้ การประเมินรูปแบบศูนย์ทรัพยากรการเรียนรู้ การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการใช้สื่อ
มีดังนี้

1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารจำนวน 55 คน อาจารย์ผู้สอนจำนวน 150 คน และนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 ระดับปริญญาตรี จำนวน 1,000 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 1,205 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอน และนิสิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ปีการศึกษา 2549 จำนวน 434 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607 - 608) สามารถกำหนดจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวนประชากร (คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
ผู้บริหาร	55	48
อาจารย์ผู้สอน	150	108
นิสิต	1,000	278
รวม	1,205	434

3. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ประเมินต้นแบบชิ้นงาน คือ ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารศูนย์สื่อการศึกษา จำนวน 7 ท่าน ได้มาจากการพิจารณาตามเกณฑ์คุณสมบัติที่กำหนดไว้ดังนี้

3.1 จบการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี

3.2 มีประสบการณ์ในการทำงานเกี่ยวกับศูนย์สื่อการศึกษา ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือดังต่อไปนี้

แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบศูนย์ทรัพยากรการเรียนรู้สำหรับมหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ประกอบด้วย แบบสอบถามปลายปิด (Closed Form) เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ

เห็นด้วยมากที่สุด	5	คะแนน
เห็นด้วยมาก	4	คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	3	คะแนน
เห็นด้วยน้อย	2	คะแนน
เห็นด้วยน้อยที่สุด	1	คะแนน

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ชุด คือ

แบบสอบถามชุดที่ 1 สำหรับผู้บริหาร มี 1 ตอน คือ

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบศูนย์ทรัพยากรการเรียนรู้ สำหรับมหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เกี่ยวกับ การบริหารทั่วไป บุคลากร อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ การบริการ และงบประมาณ

แบบสอบถามชุดที่ 2 สำหรับอาจารย์ผู้สอน มี 2 ตอน คือ

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบศูนย์ทรัพยากรการเรียนรู้ สำหรับมหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เกี่ยวกับ การบริหารทั่วไป บุคลากร อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ การบริการ และงบประมาณ

2. ความต้องการสื่อการเรียนการสอน

แบบสอบถามชุดที่ 3 สำหรับนิสิตนักศึกษา มี 3 ตอน คือ

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบศูนย์ทรัพยากรการเรียนรู้ สำหรับมหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เกี่ยวกับ การบริหารทั่วไป บุคลากร อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ การบริการ และงบประมาณ

2. ความต้องการสื่อการเรียนการสอน

3. ความต้องการในการขอใช้บริการ

สำหรับการสร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามสำหรับใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาสภาพปัญหาการใช้สื่อ และความต้องการเกี่ยวกับศูนย์ทรัพยากรการเรียนรู้ จากผู้ที่เกี่ยวข้อง คือ ผู้บริหารมหาวิทยาลัย อาจารย์ผู้สอน และนิสิตนักศึกษา เพื่อที่จะนำข้อมูลที่ได้มาประมวลเป็นข้อคำถามในแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบศูนย์ทรัพยากรการเรียนรู้ให้ครอบคลุมเนื้อหาใน 6 ด้าน คือ การบริหารทั่วไป บุคลากร อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ การบริการ และงบประมาณ โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็น แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

2. สร้างแบบสอบถามจากข้อมูลที่ได้สำรวจมา

3. นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาและความถูกต้องของภาษา จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาดัชนีความสอดคล้อง พิจารณาเกณฑ์ในระดับ .50 ขึ้นไป จากการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ .60 ถึง 1.00

4. นำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วไปทดลองใช้ กับผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอน และนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 60 คน แยกเป็นผู้บริหาร จำนวน 10 คน อาจารย์ผู้สอน 20 คน นิสิตนักศึกษา 30 คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .89

5. นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อทำการวิเคราะห์ผล

6. นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามความคิดเห็นมาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ โดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พิจารณาความคิดเห็นตั้งแต่ระดับปานกลางขึ้นไป นำมาเป็นข้อมูลในการสร้างรูปแบบการจัดตั้งศูนย์ทรัพยากรการเรียนรู้ สำหรับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย

7. สร้างรูปแบบศูนย์ทรัพยากรการเรียนรู้ จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบและการดำเนินงานของศูนย์ทรัพยากรการเรียนรู้ และจากข้อมูลที่วิเคราะห์ได้จากการศึกษาสภาพปัญหาการใช้สื่อ และความต้องการที่เกี่ยวกับศูนย์ทรัพยากรการเรียนรู้ นำมาประมวลกำหนดเป็นรูปแบบศูนย์ทรัพยากรการเรียนรู้ สำหรับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย ซึ่งประกอบไปด้วย หลักการและเหตุผล ปณิธาน การบริหารทั่วไป คือ นโยบาย วัตถุประสงค์ โครงสร้าง อาคารสถานที่ บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ การบริการ งบประมาณ และผลที่คาดว่าจะได้รับ โดยจัดพิมพ์เป็นเอกสารจำนวน 18 หน้า เพื่อใช้เป็นต้นแบบชิ้นงานก่อนนำไปให้

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบเพื่อแก้ไขให้มีความสมบูรณ์ แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินต่อไป

8. ประเมินรูปแบบศูนย์ทรัพยากรการเรียนรู้ สำหรับมหาวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้เกณฑ์พิจารณาผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้ จบการศึกษามากกว่าระดับปริญญาตรี และมีประสบการณ์ในการทำงานเกี่ยวกับศูนย์สื่อการศึกษา ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป ได้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 คน (ภาคผนวก ก) ประเมินโดยใช้แบบประเมินมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ครอบคลุมเนื้อหา ดังนี้ หลักการและเหตุผล ปรัชญาและปณิธาน นโยบาย วัตถุประสงค์ โครงสร้าง อาคารสถานที่ บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ การบริการ งบประมาณ แบบแปลนพื้นที่อาคารศูนย์ทรัพยากรการเรียนรู้ และผลที่คาดว่าจะได้รับ การเก็บข้อมูลนำต้นแบบชิ้นงานไปให้ผู้เชี่ยวชาญ แล้วพิจารณาจากข้อสงสัย กำหนดเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินคือ ตั้งแต่ระดับเหมาะสมมากขึ้นไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ศึกษาสภาพปัญหาการใช้และความต้องการศูนย์ทรัพยากรการเรียนรู้สำหรับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

1.1 ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนจำนวน 404 ฉบับ จากที่ได้แจกไปทั้งหมด 434 ฉบับ จากนั้นทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา เพื่อคัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์พบว่าแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา มีความสมบูรณ์ทุกฉบับ

1.2 วิเคราะห์ข้อมูลในแบบสอบถามชุดที่ 1, 2 และ 3 สถิติที่ใช้ในการคำนวณ คือ การคำนวณค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

1.3 นำค่าเฉลี่ยที่ได้มาเปรียบเทียบกับเกณฑ์สำหรับแปลความหมายของคะแนนดังนี้ การดำเนินการ ปัญหา และความต้องการ (บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว, 2535, หน้า 24)

4.51 – 5.00	เห็นด้วยมากที่สุด
3.51 – 4.50	เห็นด้วยมาก
2.51 – 3.50	เห็นด้วยปานกลาง
1.51 – 2.50	เห็นด้วยน้อย
1.00 – 1.50	เห็นด้วยน้อยที่สุด

2. ประเมินต้นแบบชิ้นงานโดยผู้เชี่ยวชาญ สถิติที่ใช้คือ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์สำหรับการแปลความหมาย ดังนี้

4.51 - 5.00	เหมาะสมมากที่สุด
3.51 - 4.50	เหมาะสมมาก
2.51 - 3.50	เหมาะสมปานกลาง
1.51 - 2.50	เหมาะสมน้อย
1.00 - 1.50	เหมาะสมน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้นำวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ด้วย
เครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้มี 2 อย่าง คือ

1. ค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลของแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับ
รูปแบบศูนย์ทรัพยากรการเรียนรู้สำหรับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และใช้ในการ
การวิเคราะห์ข้อมูลแบบประเมินค่านิยมงานรูปแบบศูนย์ทรัพยากรการเรียนรู้
2. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้วิเคราะห์ข้อมูลของแบบสอบถาม
ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบศูนย์ทรัพยากรการเรียนรู้สำหรับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ
ราชวิทยาลัย และใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลแบบประเมินค่านิยมงานรูปแบบศูนย์ทรัพยากร
การเรียนรู้